

BÀI**2**

- Học hát : Bài *Lí đĩa bánh bò*
- Nhạc lí : Gam thứ, giọng thứ
- Tập đọc nhạc : TĐN số 2
- Âm nhạc thường thức : Nhạc sĩ Hoàng Vân và bài hát *Hò kéo pháo*

TIẾT 4**Học hát : Bài *Lí đĩa bánh bò*****I - MỤC TIÊU**

- Thông qua bài hát HS hiểu biết thêm về dân ca Nam Bộ.
- Tập cho HS làm quen với cách thể hiện tính chất vui – dí dỏm của bài hát.

II - CHUẨN BỊ CỦA GIÁO VIÊN

- GV tìm hiểu một số nét về dân ca Nam Bộ và nội dung bài *Lí đĩa bánh bò*.
- GV tập hát và đàn bài hát.
- Bản đồ hành chính Việt Nam.
- Băng nhạc, đĩa nhạc.
- Nhạc cụ quen dùng.
- Một vài tranh ảnh về sinh hoạt văn hoá dân gian của đồng bào Nam Bộ.

III - GỢI Ý TIẾN TRÌNH DẠY – HỌC

1. Giới thiệu bài

- GV giới thiệu vài nét về đồng bằng Nam Bộ.
- Giới thiệu sơ qua một số nét về dân ca Nam Bộ (GV có thể trích cho HS nghe một vài điệu Lí như : *Lí cây bông, Lí ngựa ô, Lí con quạ,...*
- Cho HS xem tranh, ảnh về sinh hoạt của đồng bào Nam Bộ.

2. Phân dạy hát

- GV hát mẫu hoặc cho HS nghe băng mẫu.
- HS đọc lời ca.
- GV giải thích “đĩa” là đĩa (tiếng Nam Bộ), bánh bò là loại bánh làm bằng bột gạo.
- HS luyện thanh khởi động giọng.
- Khi dạy hát chú ý những chỗ có nốt móc đơn chấm đôi đi với nốt móc kép và chỗ có đảo phách.
- HS hát kết hợp với gõ theo nhịp.
- HS đứng hát kết hợp vận động phụ hoạ.

3. GV gợi ý cho HS trả lời câu hỏi trong SGK

Câu hỏi 1 : Kể tên hoặc hát cho HS nghe một số bài Lí (dân ca Nam Bộ) như *Lí cây xanh, Lí chiều chiều, Lí con sáo Gò Công,...*

Câu hỏi 2 : Đặt một câu ca dao hát theo điệu *Lí đĩa bánh bò*

Ví dụ : *Quê hương hai tiếng sáng ngời
Chúng em gắng học xây đời mai sau.*

Câu thơ trên có thể hát như sau :

*Quê hương hai tiếng (i a) sáng ngời. Chúng em gắng học thi
đua quyết tiến tháng ngày mong ước lớn khôn xây đời i i i xây đời (là đời) mai
sau i i xây đời, tình tình tang tang (là đời, là đời) mai sau i i i i i.*

TIẾT 5

- Ôn tập bài hát : *Lí đĩa bánh bò*
- Nhạc lí : Gam thứ, giọng thứ
- Tập đọc nhạc : TĐN số 2

I - MỤC TIÊU

- HS biết thể hiện bài hát *Lí đĩa bánh bò* với tính chất vui, dí dỏm.
- HS có hiểu biết sơ lược cấu tạo gam thứ, giọng thứ.
- Làm quen với bài tập đọc nhạc giọng La thứ.

II - CHUẨN BỊ CỦA GIÁO VIÊN

- GV tập thể hiện thành thạo bài *Lí đĩa bánh bò*.
- Chuẩn bị bản nhạc, hoặc băng nhạc một số bài hát viết ở giọng thứ như : *Lượn tròn, lượn khéo* (Văn Chung), *Niềm vui của em* (Huy Hùng), *Trẻ em hôm nay thế giới ngày mai* (Lê Máy – Phùng Ngọc Hùng),...
- Chép bài TĐN số 2 ra bảng phụ.
- Nhạc cụ quen dùng.

III - GỢI Ý TIẾN TRÌNH DẠY – HỌC

Nội dung 1 : Ôn tập bài hát *Lí đĩa bánh bò*

- GV cho HS đứng hát kết hợp với vận động.
- GV cho HS hát kết hợp gõ đệm theo phách hoặc đệm theo nhịp.
- GV tập cho HS một vài động tác phụ hoạ khi hát.

Nội dung 2

- GV đánh đàn gam Đô trưởng cho HS nghe.
- GV đánh đàn gam La thứ cho HS nghe rồi gợi ý để các em nhận xét : Các bài hát viết theo giọng thứ có màu sắc êm dịu hơn so với giọng trưởng.

Ví dụ : Bài hát *Niềm vui của em* (giọng Mi thứ), *Lượn tròn, lượn khéo* (giọng Si thứ),...

– Một số bài hát giọng thứ có dấu giáng ở hoá biểu : *Trẻ em hôm nay thế giới ngày mai* (Son thứ) ; Đoạn a của bài *Tiếng chuông và ngọn cờ* (Rê thứ),...

Nội dung 3 : Tập đọc nhạc số 2

Tư liệu cho GV :

TRỞ VỀ SU-RI-EN-TÔ

Tha thiết Bài hát I-ta-li-a

Biển hiền hoà lớp sóng đẹp bao la, lòng ta như rộn vang ngàn câu ca.

Ôi đất nước xinh tươi những mộng đời. Xao xuyên trong tâm hồn bao người.

Khắp trên đồi cây cối mọc xanh tươi, khắp trong vườn ánh sáng tràn nơi nơi.

Tinh quê hương ngát trong lòng hương say, lòng ta khó quên được chốn này.

Nếu ta từ biệt chốn này đi xa, khác chi từ biệt với người yêu ta.

Phải xa chốn quê hương đã nặng nề, ai nỡ đâu không mong trở về.

Xin chớ quên tình ai, để cho nhớ nhung trong lòng hoài.

Rall...
Trở về Su - ri - en - tô hãy về người ơi.

- HS quan sát và nhận xét TĐN số 2 (dựa theo SGK).
- GV cho HS luyện thang âm La thứ, luyện trụ, luyện các âm có trong bài TĐN.
- GV chỉ nốt nhạc cho HS đọc từng nhịp.
- GV cho HS đọc kết hợp gõ phách.
- HS ghép lời ca.
- GV gợi ý cho HS trả lời 2 câu hỏi trong SGK :

Bài hát *Chim sơn ca* viết ở giọng Mi thứ, bài hát *Ca-chiu-sa* viết ở giọng Rê thứ, bài hát *Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng* viết ở giọng Rê thứ,...

TIẾT 6

- Ôn tập đọc nhạc : TĐN số 2
- Ôn tập bài hát : *Lí đĩa bánh bò*
- Âm nhạc thường thức : Nhạc sĩ Hoàng Vân và bài hát *Hò kéo pháo*

I - MỤC TIÊU

- Ôn lại TĐN số 2 để HS quen với giọng La thứ.
- Tập thể hiện bài hát *Lí đĩa bánh bò*, từng nhóm trình bày.
- HS biết sơ lược về cuộc đời, sự nghiệp âm nhạc của nhạc sĩ Hoàng Vân và nghe bài hát *Hò kéo pháo*.

II - CHUẨN BỊ CỦA GIÁO VIÊN

- Tập thể hiện bài hát *Lí dĩa bánh bò*.
- Ảnh nhạc sĩ Hoàng Vân.
- Tập hát một số bài hát thiếu nhi tiêu biểu của nhạc sĩ Hoàng Vân (hoặc dùng băng nhạc).
- Băng nhạc bài *Hồ kéo pháo*.
- Một vài tranh, ảnh về chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ.
- Nhạc cụ quen dùng.

III - GỢI Ý TIẾN TRÌNH DẠY – HỌC

Nội dung 1

- Trước khi ôn TĐN số 2, GV cho HS luyện đọc gam La thứ và các nốt trụ.
- GV cho HS đọc lại TĐN số 2 vài ba lượt kết hợp gõ theo phách, sau đó cho các em vừa đọc vừa đánh nhịp $\frac{3}{4}$.

Nội dung 2 : Ôn tập bài hát *Lí dĩa bánh bò*

- GV chỉ huy cho HS hát, thể hiện tính chất vui, hóm hỉnh của bài hát.
- GV cho từng tốp HS tập biểu diễn.

Nội dung 3 : Giới thiệu nhạc sĩ Hoàng Vân và bài hát *Hồ kéo pháo*

1. Nhạc sĩ Hoàng Vân

- GV giới thiệu vài nét về cuộc đời, sự nghiệp của ông.
- GV hát cho HS nghe (hoặc dùng băng nhạc) trích đoạn một số bài hát thiếu nhi của nhạc sĩ Hoàng Vân như : *Ca ngợi Tổ quốc, Mùa hoa phượng nở, Em yêu trường em,...*

2. Bài hát *Hồ kéo pháo*

- GV giới thiệu hoàn cảnh ra đời của bài hát như SGK đã viết và có thể cho HS xem một vài tranh ảnh về chiến dịch lịch sử Điện Biên Phủ.
- HS nghe bài hát *Hồ kéo pháo*.
- GV gợi ý cho HS phát biểu cảm nhận về bài hát sau khi nghe.
- HS nghe lại bài hát lần thứ 2.

Tư liệu để GV tham khảo :

TÌNH CA TÂY NGUYÊN

(Trích)

Nhạc và lời : HOÀNG VÂN

Trời Tây Nguyên xanh hồ nước trong xanh. Trường Sơn xa
xanh. Ngút ngàn cây xanh. Bài ca Tây
Nguyên em yêu trọn đời cầm tay anh đưa em đi trên đường dài...

QUẢNG BÌNH QUÊ TA ƠI

(Trích)

Nhạc và lời : HOÀNG VÂN

Nếu ai hỏi vì sao quê hương chúng ta nhiều ngôi mới.
Rằng có đắng cay nên chữ mới có ngọt bùi.
Nếu ai hỏi vì sao quê hương chúng ta đồng lúa tốt.
Có nhớ những ngày cơ cực tối tăm ngày xưa,...